

SAMUEL  
BJERK

# Ostrvo vrana

Preveo s norveškog  
Igor Solunac

■ Laguna ■

---

Naslov originala

Samuel Bjørk

HITRA

Copyright © Samuel Bjørk 2023

Published by agreement with Paloma Agency

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Svim ljubiteljima knjige*

## Prolog

„Halo?“

„Zdravo, mama, ja sam.“

„Jonatane, gde si?“

„Kod Erika sam, lovili smo rakove.“

„Ali, Jonatane, pa skoro je devet sati! Znaš da sutra idemo kod bake?“

„Znam, mama, ali slušaj...“

„Ne, to ne dolazi u obzir.“

„Šta? Ne znaš ni šta sam hteo da te pitam...“

„Znam, hoćeš da prespavaš tamo.“

„Oh, mogu li, mama, molim teee?“

„Ne, Jonatane, ne možeš. Moraš rano da ustaneš.“

„Možeš li bar da dođeš po mene?“

„Ne, popila sam čašu vina. Ne mogu da vozim. Imaš bicikl, zar ne?“

„Imam...“

„Odlično, onda se uskoro vidimo, važi?“

„Dobro, mama.“

1

# 1

Dorotea Krug je sedela na tremu belog parohijskog doma i osmehivala se svetlosti koja je treperila na moru ispred Eaholmena. Bilo je to neverovatno leto. Možda najbolje koje su ikad proveli na Hitri. Pojedini su gundali kako to klimatske promene uzimaju maha. Da je svet postao topliji. Da će nam uskoro biti potrebna nova Nojeva barka. Međutim, Dorotea Krug je odavno prestala da sluša zloslutne glasove. Ili, bolje rečeno, jedan – glas Nore Strand, mrzovoljne crkvene službenice, koja joj je upravo bila u poseti. Teško je sresti toliko zlokobno stvorenje. Neudata i stalno nezadovoljna svime što postoji između neba i zemlje, a sad, naravno, i novom slikom iznad oltara.

„Sponzorstvo u crkvi? Otkad je to kapital počeo da odlučuje o Bogu?“

Dorotea se, ruku na srce, donekle slagala s tim, ali je i sama znala da je crkvi potrebna obnova. Novi krov. Krećenje. Sredstva dobijena od države nisu bila ni približno dovoljna. Poklon imućnijih članova parohije? Šta ima loše u tome?

Hitra. To prelepo ostrvo na obali Trendelaga na kojem je provela čitav život. Priroda koja joj je i dalje oduzimala dah. Miris algi, morske trave i talasa koji su zapljuskivali obalu

ispod. Kao da je Bog uzeo sve najbolje što ima i stvorio mesto koje bi bilo raj na zemlji. Svetlost. More. Ogoljene stene. Stabla povijena vetrom. Sklonište, raj, tek malo narušen, da, to se zbilo s malom ostrvskom zajednicom. Zbog te porodice koja je uspe-la bolje od svih i sad ima više novca nego gotovo cela zemlja.

Henri Pric.

Osnivač i vlasnik preduzeća *Kraljevski arktički losos*. Svo-jevremeno običan seoski momak, a sad milijarder, jedan od najbogatijih ljudi na svetu. *Pustolovina s lososom na trende-laškoj obali*. A nisu svi smatrali da je to baš sasvim pravedno.

„Zar ta porodica već nema dovoljno? Sad će, izgleda, i *crkvu* da kupe?“

Dorotea Krug je odmahнула glavom, osetivši kako je već hvata nemir zbog te beznadežno zloslutne crkvene službenice, koja je nenajavljeno banula i pokvarila joj divan dan. Ne, to je neće uznemiravati. Starija gospođa je ustala pod prelepom svetlošću i sklonila šoljice od kafe i kolačiće. Sat na prozoru pokazivao je četvrt do jedanaest. Je li prerano za malo porta? Naravno da nije. Sama je odlučivala o svemu otkako je stari sveštenik otišao Gospodu. Iznela je bocu i čašu na trem, baš kad joj je telefon zabrujao na stolu.

Ma nije moguće.

Zar ne može da ima malo mira?

A samo što je pronašla ukrštenicu.

Dorotea uzdahnu i pritisnu zelenu tipku.

„Da, Dorotea ovde.“

„Možete li doći gore?“

Novi sveštenik zvučao je kao i uvek – uznemireno, zabri-nuto, možda čak i više nego obično. Još kad ga je upoznala, pomislila je da bi sveštenici valjda trebalo da umiruju ljude, a ne da ih čine još zabrinutijim. Ali dobro, mlad je i rođen u gradu, trebaće mu malo vremena da se skrasi. No prošlo je skoro godinu dana, a on je i dalje delovao kao dečak koji ne zna na koju nogu da se osloni.

„Morate doći, nešto se desilo...“

„Jesu li se koke opet razbežale? Znete da ovde mogu slobodno da šetaju, vратиće se kad im se prohte.“

„Molim? Ne, nije to. Reč je o novoj slici iznad oltara, morate lično da vidite. Jeste li kod kuće? Možete li doći?“

Dorotea je uzdahnula i spustila čašu porta.

„Sad?“

„Da, možete li?“

„Ne može da sačeka do večeras?“

„Ne, ne, mislim da nas je stigla kazna. S neba. Rekao sam vam da nismo smeli da primimo taj poklon...“

Mladi sveštenik zvučao je gotovo kao da će zaplakati.

„Samo dva minuta.“

„Dobro, ja sam gore u sakristiji.“

„Dolazim začas.“

Dorotea Krug je sklonila bocu i čašu sa stola i otišla u hodnik po slamnati šešir. Izgleda da ovo neće biti dan za odmor. Prvo mrzovoljna crkvena službenica, a sad i uzrurani mladi sveštenik. Možda je zaista došlo vreme da se odseli u smeštaj za penzionere koji su joj ponudili gore u Filanu?

Da, o tome bi trebalo ozbiljno da porazmisli.

Samo što je izašla na stepenice, ugledala je priliku na groblju i trгла se.

O, ne.

Zar je to danas?

Brzo je pogledala u telefon.

Šesnaesti jul.

*Naravno.*

Dorotea zapravo nije htela da gleda, ali nije mogla da odoli.

Anita Holmen.

*Majka.*

*Ispred praznog groba.*

Prošlo je tri godine.

Ovde, na sigurnoj Hitri.



Trebalo je da se njen sin časkom doveze biciklom kući od drugara i otad ga niko nije video.

Jonatan Holmen.

Osmogodišnjak.

Doroteu sad obuze stid.

Zato što to ranije nije učinila.

Nije prišla i porazgovarala s njom.

Izgubiti sina?

Ne, znaš šta?

Ona je iz Trendelaga i odmalena je naučila da ne zabada nos u tuđa lična pitanja, ali ovo je bilo previše.

Tri godine?

Ni traga od deteta?

*Ne, to je već previše.*

Dorotea Krug je navukla slamnati šešir i odlučnim korakom se zaputila ka groblju.

## 2

Mija Kriger se probudila uz krike galebova, ali ovog puta je sve bilo drugačije. Tamnokosa istražiteljka za ubistva sedela je prethodne večeri na steni, gledala u otvoreno more i pokušavala da shvati ko je zapravo. Zapanjio ju je prizor koji ju je dočekaao u staroj beloj kući kupljenoj na ovom zabačenom ostrvu. Moje staro ja. S gađenjem je raščišćavala malu dnevnu sobu. Tablete svih boja i oblika. Neke od lekara, druge s mesta na koja bi najradije da nikad nije kročila. Prazne, zveckave boce po podu i kuhinjskim površinama. Ipak, najgori je bio kalendar. Datum koji je zaokružila – 21. april. Tad je trebalo da umre. Da završi sa svime. Da ponovo sretne svoju bliznakinju Sigrid, koja je otišla sa ovog sveta deset godina ranije u prljavom podrumu u Oslu, sa iglom u ruci. Svi su je napustili. Majka, otac. Baka, kojoj je tako bila slična, koja ju je razumela bolje nego što je ona razumela samu sebe. Vidiš ono što drugi ne vide, zar ne, Mija? Čitava porodica. Svi mrtvi. A onda sva ta beda. Istražiteljka ubistava u norveškoj elitnoj jedinici, pod nadzorom Holgera Munka, u Maribuovoj ulici broj 13. Najteži slučajevi. Njena odgovornost. Sav užas sveta – na njenim plećima.

Ali više ne.

Mija je skinula tanki letnji pokrivač i oprezno zakoračila po škripavom podu tavana. Zavesice su lepršale na blagom vetru. Sedam nedelja je prošlo otkako je dala otkaz kao istražiteljka ubistava u Oslu, i otad je ovde. Sama. Na Edeji. Na svom ličnom ostrvu. Nekoliko minuta čamcem od Hitre. Sunce je stajalo visoko na nebu, a pored stena se svetlucalo kristalno čisto more. Prošli put kad je bila ovde, nije osećala ništa. Bila je omamljena. Uspavana. Van sveta. Brojala je dane na kalendaru. Povratak je za nju predstavljao šok. Sva čula su joj bila budna. Telo čisto. Um ponovo na mestu. A i polako je nestajao taj čvor u stomaku, za koji nije ni znala da je tu.

Vidiš ono što drugi ne vide, zar ne, Mija?

Polako je prešla prostoriju, ušla u kupatilo i naterala se da zastane ispred ogledala. Stajala je tako i pre manje od godinu dana. Sa izmaglicom pred očima. Duga, tamna kosa padala joj je preko obraza. Mršava, previše krhka, gotovo već mrtva. Prebrojala je ožiljke. One telesne, posle deset godina u policiji. Nedostajao joj je vrh malog prsta. Posekotina iznad levog oka.

Mija je pažljivo skinula zavoj s kuka i sa olakšanjem videla da je rana mnogo bolje. Njen poslednji slučaj. Progonitelj. Pucao je izbliza u nju. Najpre u nogu, pa u kuk. Prišla je ogledalu i proučila ožiljak – tkivo je lepo zacelilo. Još dan-dva pa će moći da skine zavoj. Da konačno uroni u more. Ponovo zaroni. Čeznula je za tim još otkako je privezala čamac za malo pristanište. Lično njeno. Na njenom ličnom ostrvu. Gotovo su je preplavila osećanja. Mija Kriger nije često plakala, ali pustila je suzu dok se uspinjala ka toj prelepoj kući.

Bila je živa.

Ali jedva.

Samo pukom srećom.

Da Munk nije došao ovamo da je pronade. Sa slučajem koji ju je vratio u Oslo.

Sad je bolje.

Mnogo bolje.

Mija je tiho zahvalila svemiru i ušla pod tuš. Premišljala se da li da ostane još nekoliko nedelja, ali ne, obećala je. A uskoro će doći jesen. Pa zima. Oluje ovde u januaru, ne, to nije dolazilo u obzir. Morala je da se skrasi negde pre toga. Kuće u Osgorstrandu, roditeljsku i bakinu, odavno je prodala. Stan koji je imala u Oslu, takođe. Dugo je razmišljala kuda da ode. Sa sestrom Sigrid je sanjala o tome da odu na sever Tajlanda i vode mali bar, ali to joj više nije delovalo stvarno.

A onda je zazvonio telefon.

Čen, njen prijatelj Korejac.

„Hej, Mija, kruže glasine da ti je potreban posao? Da si završila s policijom?“

Njen nekadašnji trener, koji je sad vodio planinarski kamp u južnoj Francuskoj. Mladi koji su skrenuli s puta dobijali su priliku da se uspinju uz stenovite planine, dok je on tragao za novim, gotovo nemogućim usponima.

„Trebam još instruktora. Zašto ne bi došla ovamo?“

Savršeno.

Izašla je ispod tuša i nasmejala se već na samu pomisao.

Sama u ovoj divljini?

Da, predivno.

Ipak, nije mogla da ostane zastalno.

Da nekoliko godina planinari u Francuskoj?

Život o kakvom je samo mogla da sanja.

Mija se uz osmeh polako spustila do kuhinje, napravila šolju espressa i bosonoga zakoračila na glatke stene, već tople od jutarnjeg sunca. Svetlost na ovom mestu bila je neverovatna, gotovo nestvarna. I danju i noću. Gotovo joj je bilo drago što je imala poteškoća sa automobilom, tako da je dobila još nekoliko dana pre nego što je morala da otputuje.

Doći ću čim popravim jaguara, važi?

Nego šta, dođi kad god poželiš.

Automobil.

Danas će morati da ode do grada.

I da obavi kupovinu.

Samo što je krenula nazad ka kući, ugledala je čamac kako ulazi u zaliv.

Ko bi to mogao biti?

Ovde nije poznavala nikoga.

Ušla je unutra po farmerke i sišla niz stenu.

Mali čamac.

U njemu je sedela devojčica u letnjoj, cvetnoj haljini, ne starija od deset-jedanaest godina, duge plave kose koja je lepršala.

„Jesi li ti ona poznata policajka?“

Devojčica je živahno iskočila iz čamca i popela se na pristanište.

„Jesi li?“

Mija se osmehnu.

„Možda. A ko si ti?“

„Moraš da mi pomogneš.“

Mija je primetila ozbiljnost u njenom pogledu.

„Ja sam Sofija. I ja sam kriva što je Jonatan nestao. Možeš li da mi pomogneš? Molim te?“

### 3

Luka Eriksen je ustao od stola, prišao zidu u maloj kancelariji i skinuo supruginu fotografiju. Odneo ju je pažljivo preko prostorije, položio nežno u fioku i ostao da sedi, zureći u prazninu ispred sebe. Trebalo bi da ukloni što više može uspomena na nju. Njenu odeću. Lične stvari. Da sve spakuje u kutije. Da se oslobodi toga, ako može. Ako ne – da ih skloni negde gde ih neće gledati svakog dana. Na tavan možda, ili u podrum. Što više, to bolje. Fotografije takođe. Ne sme da radi ono što je radio – da večeri provodi sam u praznoj kući, ispred ekrana računara, gledajući neprekidno iste snimke, prstima prelazeći preko njenog lepog lica.

*Opet me snimaš, Luka, prestani, nisam se sredila, izgledam grozno.*

Ponovo je ustao, prišao aparatu za kafu i ostao da stoji sa šoljom u ruci. Prošlo je godinu dana, tri meseca i četiri dana otkako ju je poslednji put video, i nedostajala mu je toliko da ponekad nije znao šta da radi sa sobom.

*Policijska stanica Hitra, Luka kraj telefona.*

*Dogodila se nesreća.*

*Gde?*

*Dole u tunelu. Automobil je išao u suprotnom smeru. Ovde je prava pometnja.*

*Jesi li pozvao hitnu pomoć?*

*Jesam, već su na putu... ali, Luka...*

*Da?*

*To je Amanda.*

*Šta?*

*Amanda. To je njen auto.*

Luka se u trenu predomisli, obuze ga mučnina, pa brzo pređe sobu, otvori fioku, uze fotografiju i vrati je na mesto. Prešao je rukom preko stakla.

„Izvini, Amanda.“

Trgao se kad je na stolu zazvonio telefon. Možda je savet koji je dobio zaista bio ispravan. *Mislim da ne bi trebalo to da radiš, Luka. Još je prerano. Daj sebi vremena.*

Da ne radi?

Ne, to nije dolazilo u obzir.

Da sedi kod kuće? Bez nje? Bez plana? Nije mogao. Morao je da ponovo bude deo sveta.

Da bude koristan.

Luka Eriksen se pribrao, da bi se javio službenim tonom, i podigao slušalicu.

„Policijska stanica Hitra, ovde Luka.“

„Zdravo, Luka, Dorotea ovde. Imaš li vremena?“

„Naravno, Dorotea, o čemu se radi?“

„Imali smo malu nezgodu dole u crkvi. Sveštenik je prilično uznemiren. Da li bi mogao da svratiš, ako nije gužva?“

Luka se osmehnu.

Gužva?

Policijska stanica na Hitri bila je otvorena samo dva dana nedeljno – od deset do dva. To je dovoljno govorilo o broju zločina počinjenih na ostrvu. Ranije je putovao do Orkangera i tamo radio kad nije bio na Hitri, ali poslušao je udeljeni savet.

Zadržao je samo radno mesto na Hitri. Sad je radio samo ponedjeljkom i sredom.

*Sredom.*

*„Zar mora baš svake srede, Luka? Zar ne bi bilo dovoljno jednom mesečno?“*

Njeno lice u ogledalu. Pogled koji je tako dobro poznavao – pomalo ljutit, a opet blag. Zveckanje ključeva, miris parfema kad bi ga poljubila u obraz.

*I, molim te, potrudi se malo danas, dosadilo mi je da stalno gubim.*

Četiri para.

Stalno ista ekipa.

Smeh i piće, a uvek bi on vozio kući.

Subota, slobodan dan, ali naravno da nije. Morao bi da se javi ako neko pozove.

„Jesi li tu, Luka?“

„Da, izvinite, Dorotea, možete li da ponovite?“

„Mala nezgoda u crkvi. Verovatno ništa, ali znaš kakav je naš sveštenik, toliko se brine oko svega. Možeš li da svratiš?“

„Naravno, odmah ću doći.“

„Odlično, vidimo se uskoro.“

Kao robot.

Ponekad se upravo tako osećao.

Kao da je samo mašina.

Više ni u čemu nije pronalazio zadovoljstvo.

Budio se u velikom krevetu.

Sâm.

Prao zube.

Sâm.

Doručkovao.

Sâm.

Uveče pred praznim televizijskim ekranom.

Sâm.



Luka Eriksen se teško pridigao, uzeo ključeve s kukice pored vrata i sišao niz stepenice. Na trenutak je mirno sedeo za volanom pre nego što je pritisnuo dugme na daljinskom upravljaču kako bi otvorio vrata garaže i izvezao policijski automobil.

Napolju je bilo sunčano. Bar nešto. Leto je zaista bilo divno, jedno od najlepših godina unazad. Loše vreme. To je bio jedan od razloga zbog kojih je ovog puta bio sumnjičav.

*Na Hitri traže učitelja, Luka. Šta misliš o tome? Da se preselimo severnije? Možda bismo mogli da živimo u domu mog detinjstva? Zar to ne bi bilo romantično?*

Slučajnosti.

Uzrok i posledica.

Da se prvo nije desilo, ne bi se desilo ni drugo.

Da je tad rekao ne, još bi bila živa.

Bilo bi savršeno.

Ljubav na prvi pogled.

Preselio se u Oslo kako bi pohađao Policijsku akademiju. Zapravo, nije se ni trudio da nekog upozna. Bio je previše zauzet obavezama, vežbanjem. Trčanjem. Za to je živio. Svakog jutra je ustajao u šest. Godišnje bi poderao nekoliko pari patika, a upravo tako ju je i sreo. Dvadesetogodišnju studentkinju Učiteljske škole koja je povremeno radila u prodavnici obuće u naselju Majorstua.

*Amanda.*

*S Hitre.*

Dorotea Krug ga je već čekala kod stepenica ispred crkve.

„Zdravo, Luka. Kako si?“

„Nije loše.“

„Znaš da si kod mene uvek dobrodošao, zar ne? Ako ti zatreba da procaskaš s nekim.“

„Hvala. Rekli ste da se nešto desilo?“

„Pa sad, ne znam. Verovatno je u pitanju samo neki nestašluk. Pozvala sam te jer je sveštenik to izričito zahtevao. Znaš koliko ume da se uznemiri, jadničak. Morao je čak i da prilegne. Dođi, pokazaću ti.“

Pošao je za njom uz stepenice.

„Ovuda.“

Kretao se ka oltaru, pa zastao i podigao pogled ka zidu iza propovedaonice.

Velika, nova slika zamenila je staru.

Luka se osmehnuo i blago zavrteo glavom.

„Sad mi je jasno o čemu svi pričaju.“

„Da?“

Starica se okrenula ka njemu.

„Misliš da je preterano?“

„Ne znam...“

„Previše lososa? To se ja pitam. Možda je nekog prethodna slika izivcirala pa je pozeleo da nam pošalje poruku.“

Prišla je malom platnenom svežnju na podu sakristije.

„Ovo je visilo na oltarskoj slici.“

Dorotea je podigla tkaninu i koraknula unazad.

Na podu su ležale tri mrtve vrane.

„Pomalo jezivo, zar ne?“

„Da, svakako.“

Eriksen čučnu i pažljivo podiže pticu s kamenog poda.

„Šta joj se desilo s očima?“

Dorotea napravi grimasu.

„Neko ih je izvadio.“

„Uh.“

Pažljivo ju je spustio nazad.

„A ovo... ne znam da li je poruka ili o čemu se radi.“

Dorotea je pokazala na metalnu pločicu zakačenu za nožicu ptice.

Luka je okrenuo pticu i pročitao ugravirane znakove.

„KTTY3?“

„Da, ništa me ne pitaj. Nemam pojma šta to znači. Možda je označena, znaš, ornitolozi i te stvari. Ne znam. U svakom slučaju, jezivo.“

„I visile su gore?“

„Da. Jutros. Šta misliš?“

Starica je prekrstila ruke i zabrinuto ga pogledala.

„Teško je reći.“

„Dečji nestašluk?“

„Najverovatnije. Ali svakako je neprijatno. Dobro je što ste me pozvali. Raspitaću se malo.“

„Hvala“, rekla je Dorotea, prijateljski ga pomilovala po leđima i izvela iz crkve.

Devojčica je jedva stigla da priveže čamčić za pristanište pre nego što se iza rta velikom brzinom pojavio novi, veći čamac. Mija ga je već ranije videla – sivi, ravni čamac s dva snažna spoljašnja motora. Obično je bio usidren kod prodavnice *Koop*, gde je Mija kupovala hranu. Naravno, privukao joj je pažnju zbog amblema sa strane: *Hitra ronilački sport*.

„Ah, mogla sam misliti“, uzdahnula je devojčica, prekrstivši ruke preko cvetne haljinice. „Šta misli, koliko mi je godina? Tri?“

Odmahnula je glavom i napravila nekoliko ljutih koraka uz stenje, baš kad je otmeni sivi čamac stigao do pristaništa.

„Sofija?“

Mija je prihvatila konopac i privezala čamac za stub kad je muškarac, očigledno vičan plovidbi, ugasio motor i popeo se uz lestvice.

„Sofija, šta sam rekao o tome da je ne uznemiravaš?“

Devojčica je besno otrčala uzbrdo i nestala iza brdaša.

„Stvarno se izvinjavam“, uzdahnuo je muškarac, odgurnuvši plave šiške sa čela. „Zna da ne sme ovako nešto da radi. Nadam se da te nije uznemirila?“

Mija se osmehnula.

„Ma ne, bilo mi je drago da imam društvo.“

Muškarac se još jednom izvinio i pružio joj ruku. I njega je ranije viđala na pristaništu. Vitak, visok, otprilike njenih godina, plavih očiju, u majici sa istim amblemom kao na čamcu. Nije često to radila, ali kad ga je jednom zatekla kako tovari boce s kiseonikom, zastala je i neko vreme ga posmatrala. Nije umela tačno da kaže zašto, ali zbog nečeg joj je delovao poznato.

„Ja sam Simon. Još jednom, izvini. Otkad je saznala ko si, potpuno je obuzeta time da te upozna.“

„Mija Kriger“, rekla je Mija i klimnula glavom.

Simon se blago osmehnuo.

„Znam, znamo svi. Kao što rekoh, jedino o tebi priča. Nisam uspeo da je zaustavim. Nije trebalo da joj kupim taj čamac, ali znaš kako je. More.“

Okrenuo se i pokazao prema pučini.

„Bolje da se deca što ranije sprijatelje s njim. Sofija?“

Slegnuo je ramenima, pomalo bespomoćno.

„Idem po nju. Sigurno imaš pametnija posla.“

„U redu je“, nasmejala se Mija. „Ali delovala je uznemireno. Rekla je da je ona kriva. Za onog dečaka?“

Dočekao ju je nešto smrknutiji pogled.

„Ah, da, izvini. Bila je s njim one večeri kad je nestao. Jonatan Holmen. Ne znam da li si upoznata sa...?“

„Jesam“, klimnu Mija glavom.

Ko ne bi bio? Norveška je ipak mala zemlja. Osmogodišnji dečak. Samo je trebalo da se biciklom odveze kući, a otad ga niko nije video. Ipak, nije njena jedinica vodila slučaj, već Kripos, nacionalna kriminalistička služba.

„Dakle, ništa od toga nije tačno?“

Miju zapahnu miris soli i sunca dok je dopadljivi Simon oprezno prolazio pored nje na uskoj dasci i krenuo za ćerkom uz stenje.

„Naravno da nije. Šta bi ona mogla da uradi?“

„Zašto onda misli da je njena greška?“

Odmahnuo je glavom.

„Previše je osetljiva. Sve prima k srcu. Da joj je majka ovde, bilo bi lakše, ali pošto sam tu samo ja...”

Zastao je i ugrizao se za usnu, kao da je rekao više nego što je hteo.

„Izvini. Majka joj je u Burundiju. Doktorka. Radi u *Lekarima bez granica*. Sjajno je što pomaže drugima, naravno, ali Sofiji to teško pada...”

„Razumem“, klimnula je Mija glavom i poslala za njim prema kući.

Devojčica je sedela na stepenicama, povijenih kolena, sa uvređenim izrazom na licu.

„Imam jedanaest godina i sama odlučujem.“

„Naravno, Sofija, ali ne možeš tek tako...”

„Mogu. Ja sam kriva što je Jonatan nestao i imam pravo da tražim pomoć ako hoću!“

„U redu, dušo, ali ja samo...”

Simon je seo pored nje na kamene stepenice i nežno je pomilovao po kosi dok je skrivala lice u dlanovima.

„Zašto misliš da si ti kriva?“, upitala je Mija i spustila se na stenu ispred njih.

„Zato što sam mogla da ga zaustavim“, jecala je devojčica. „Rekla sam mu da ne ide biciklom. Da pričeka. Da će moći da prespava ako je samo ponovo pita. Takva mu je mama bila. Kad bi uzela vino, ona...”

Otac ju je prekinuo.

„Ne, Sofija. Nećemo tako pričati o nečemu što ne znamo, zar ne?“

„Majka mu je pila alkohol, to hoćeš da kažeš?“

Devojčica klimnu glavom i nastavi:

„Uvek uveče. Zato nije mogla da dođe po njega. To se već ranije dešavalo. Erik je imao *Super Marija*, i zato smo bili tamo. I taman smo došli do onog Mariovog glavnog neprijatelja Bauzera, a Jonatan je obožavao da se bori s Bauzerom.

Prošli put smo samo pričekali, pa ju je opet pozvao i tad mu je rekla da ostane.“

„Sofija, mislim da...“

„Ne, istina je! Trebalo je da ga nagovorim!“

Briznula je u plač i sakrila lice.

Simon joj je nežno prešao rukom preko leđa i pogledao Miju.

„Kao što rekoh, Sofija je pomalo osetljiva...“

„Nisam!“

„Razumem te“, rekla je Mija i pomerila se u hladovinu.

„Stvarno?“, upita devojčica iznenađeno.

„I ja sam uradila isto. Kad sam bila tvojih godina.“

„Na šta misliš?“

„Nije baš isto, ali imala sam sestru. Zapravo, bila je kao ti. Duga plava kosa. Veoma pametna.“

„I ona je nestala?“

„Zamalo“, klimnu Mija. „Živele smo pored mora, kao tvoj tata i ti. Jednog dana htela je da se vozimo čamcem, iako nismo smele. Pokušala sam da je odgovorim, jer nismo imale prsluke, ali bila je uporna i na kraju sam popustila.“

„Šta se dogodilo?“, upitala je devojčica i nabrala nosić.

„Zamalo se udavila.“

„Molim?“

„Prevrnule smo se. Srećom, neko nas je spasao, ali bila je dugo u bolnici, pluća su joj bila puna vode.“

„Joj...“

„Zato znam kako ti je. Misliš da sam ja bila kriva? Za to što je zamalo umrla“

„Kako?“

Sofija je nesigurno pogledala u oca.

„Ne znam...“

„Ne možemo odlučivati umesto drugih, zar ne? Svi moramo da donosimo odluke za sebe.“

„Da...“

---

Kad je ustao, Sofijin otac je uputio Miji zahvalan pogled i poveo devojčicu niz stene.

„Dobro, Sofija, rekla si šta si htela, a sad ćemo pustiti Miju na miru, važi?“

„Šta? Ne, nisam završila.“

Otrgla mu se i vratila Miji, pa stala ispred nje raširenih očiju, gledajući je molećivo.

„Možeš li da ga pronađeš? Ti, jer si tako vešta. Možeš li da pronađeš Jonatana? Molim te?“



## 5

Mija je privezala čamac kod pristaništa ispod prodavnice i nikako nije mogla da izbaciti iz glave molećivi devojčicin glas. Ni unutra nije uspela da mu umakne – na oglasnoj tabli kraj ulaza visio je plakat. Izbledela fotografija dečaka koji škilji. Tri godine od nestanka, ali plakat je bio novijeg datuma. Verovatno ih neko i dalje raznosi, nije odustao od nade.

*Tri godine.*

Iznenadni blesak sećanja na oronulu kombi-prikolicu gore kod jezera Trivan. Munk i ona. Nestala je tinejdžerka i stigla im je dojava da bi možda mogla biti tamo. Nije bila spremna na to ko će je dočekati unutra.

Davnašnji dečko njene sestre bliznakinje.

Narkoman koji je navukao Sigrid.

Skoro sve joj se izbrisalo iz pamćenja.

Samo kratki bleskovi i prasak u njoj.

Upucala ga je, dvaput u grudi.

Hitna pomoć.

Kasnija saslušanja kod unutrašnje kontrole.

Da Munk nije slagao, završila bi u zatvoru.

Samoodbrana.

Naravno da nije bilo tako.

Ubistvo.

Ubila ga je.

Od tog trenutka, sunovrat.

Tama.

Dani i noći kojih se ne seća.

*Pobogu, Mija.*

Ne ovo.

Ne opet.

Pored je visio još jedan plakat.

*Dosta ti je života na Zemlji?*

*Pođi na Jupiter!*

Nasmešila se.

Dosta života?

Ne.

Ne više.

*Nova Mija.*

Udahnula je duboko i okrenula lice ka toplom suncu, stajala tako dok joj se nije vratio dobar osećaj, pa se popela do puta i krenula prema servisu.

*Ruarov servis.*

Bila je pomalo sumnjičava u vezi s tim da baš tu popravlja auto, ali ubrzo je shvatila da nema mnogo izbora. Seoce Kvenver. Taj deo ostrva bio je možda najlepší. Turisti koje je čula u prodavnici izgovarali su ime kao da je čarobno. Kao da nisu verovali da ovakva mesta zaista postoje. Bele drvene kuće i crvene šupe. Uređene bašte i zastavice koje se vijore, živa razglednica, idilična obala Norveške u najlepšem izdanju. Ruarov servis, međutim, izgledao je kao radionica iz siromašnog dela američkog juga. Kao da je neko podigao zgradu s temeljom i sav nered oko nje, preleteo Atlantik i greškom je ispustio baš tu. Niska, betonska zgrada krem-žute boje videla je i bolje dane, a boja se na mnogo mesta ogulila. Dvoja garažna vrata su toliko zardala na šarkama da je delovalo kao da se više i ne

mogu zatvoriti. Po čitavom dvorištu, kud god da se okreneš, stajale su olupine, u boljem ili gore stanju. Nasred pročelja, uska bela metalna vrata i veliki prozor, koji niko nije opraio otkad je ugrađen. Kroz prljavštinu se moglo naslutiti kakav je vlasnik. Polunage žene istrgnute iz raznih časopisa, stara LP ploča Kenija Rodžersa i naravno – zato je pomislila na let preko okeana – velika zastava Konfederacije, na kojoj je deset zvezda zamenjeno listovima kanabisa.

Njen jaguar je stajao tačno tamo gde ga je ostavila pre dve nedelje i jasno odudarao. Estetika engleske gospode nije imala šta tu da traži. Iznenadila ju je tišina. Očekivala je da neka pesma *ZZ topa* bruji iznad uljem umrljanog asfalta. Možda zato što je jedini zvučnik koji je videla visio o žici sa zida, okružen rupama u malteru kao da je na njega pucano sačmarom. Vlasnika još nije upoznala, samo je pozvala broj sa ceduljice na ulaznim vratima i uputstvo da „ostavi auto gde ti se prohte“. Uhvatila je sebe kako je radoznala kakav će se lik pojaviti. Da li i vlasnik izgleda kao božićno drveće sa američkog juga koliko i okolina. Jedino što je nedostajalo bila je odora Kju kluka klana, mada, ko zna šta se sve krije unutra.

Mija je zaobišla ugao i začula muziku. Tihi kantri s radija, u maloj radionici sa automobilom na dizalici. U kamp stolici, sakriven pod kačketom, sedeo je čovek u čizmama i prljavoj radnoj odeći i spavao.

„Zdravo?“

Lagano je pokucala o metalni okvir.

„Jesi li ti Ruar?“

Hitranin se polako probudio i uzdahnuo kad ju je ugledao, kao da ga je prekinula u nečem važnom.

„Da?“

„Mija Kriger. Onaj jaguar je moj. Došla sam da pitam da li je gotov. Teško mi je da obilazim ostrvo bez auta.“

„Gotov?“

Suvo se nasmejao i otkrio zube koje zubar odavno nije video.

„Ma jok. Radilica ti je riknula, a i košuljice cilindara moraju da se menjaju. Čudo je kako si uopšte stigla ovamo.“

„A je l’?“

Nevoljno se pridigao iz stolice i prišao joj, zevajući.

„Moram da nabavim delove iz Engleske.“

„U redu. A kad stižu?“

„Hoćeš da ih naručim?“

„Znači, nisi...?“

Mija se ugrizla za usnu da mu ne saspe pridiku. Bio je to jedini servis u ovom delu ostrva i ako želi da joj auto ponovo izađe na put, bolje da ga ne naljuti.

„Da, naruči.“

„Dobro“, reče Ruar, brišući prste o masnu krpu. „Potrajaće nekoliko nedelja.“

„Nemaš možda... zamenski auto?“, upitala je, već znajući odgovor.

Nije više u Oslu. Sad je na selu.

„Zamenski auto?“, zacerekao se gazda, ponovo pokazujući zbirku zlatnih zuba.

„Nemaš, kapiram“, klimnu Mija glavom.

„Znači, nemaš prevozno sredstvo?“

„Ne, ali hvala svejedno.“

Samo što je htela da se okrene i izađe, on se iznenada malčice promeni, kao da u njemu ipak čuči ljudsko biće.

„Imam onaj tamo“, promrmljao je i klimnuo glavom prema ceradi u zadnjem delu pretrpanog prostora. „Uzeo sam ga pod zalog. Prokleta razmažena derišta, uzgajivači lososa, mo’š misliti. Hoće dijamantske satove, ali da plate račune? Svi su redom isti.“

Hitranin odloži krpu i skide ceradu.

Mija oseti kako joj se usne razvlače u osmeh.

Ispred nje je stajao crni, mat dukati.

„Opa.“

„Aha? Sviđaju ti se motori?“

Opet onaj tračak nečeg ljudskog kad ju je Ruar pogledao i kao da joj se prvi put osmehnuo.

„Ja sam više za harli, nisam baš ljubitelj ovih italijanskih čuda, ali da, ne može se poreći da je dobar motor.“

Pljunuo je i pomerio kapu unazad na glavi.

„Dakle, kao što rekoh, može potrajati nekoliko nedelja. Zanima te ovaj u međuvremenu?“

„Nego šta.“

„Ionako mi samo ovde unutra zauzima mesto. Dakle, je l' ti ovaj motor dovoljno dobar kao *zamena*?“

„Više nego dobar.“

„Odlično. Naručiću delove u toku dana. Javljam se kad sve bude sređeno, važi?“

„Važi“, nasmejala se Mija.

A onda je izgurala to crno čudo na sunce.

## 6

Hana Holmen se još jednom osvrnula pre nego što je uhvatila kvaku na vratima. Psiholog Fabijan Stengel. Prvi put ju je bilo sramota, i još se pomalo stidela. Ne zato što je mislila da je strašno dolaziti ovamo, već zbog silnih tračeva. Hitra. Tako malo mesto. S radoznalim ljudima. A ako se o nekome pričalo poslednjih godina, onda je to bila njena porodica.

Hana Holmen, starija sestra.

Jonatan Holmen, mlađi brat.

Prošle su tri godine, a nju je celo telo bolelo, pa bi jedva uspela da obuče haljinu. Noge su joj jedva pokretale pedale na biciklu, kao da ima sto kila.

Poranila je skoro čitav sat. Sedela je na klupi u senci iza kulturnog centra, nadajući se da je niko neće videti.

*Jedanaest godina.*

*Toliko bi sad imao.*

Hana se popela uz stepenice i smestila se u jednu od svetlih stolica. Čekaonica je bila prazna. Stengel je bio veoma pažljiv u tom pogledu. Shvatao je *gde* radi kao psiholog, znao je ko živi ovde, na ostrvcetu. Niko nije želeo da u čekaonici sretna komšiju ili nečiju majku iz škole, pa je uvek ostavljao dovoljno

vremena između termina. Jednom prilikom... da, to je bio trač, a Hana zapravo nije volela tračeve, ali bio je previše sočan da bi ga zadržala za sebe. Jednom prilikom dok je čekala na termin, na podu je ležala torba, veoma otmena, i pomislila je: ha? Ko još ovde ima birkinku, te torbe iz *Ermesa* su basnoslovno skupe? I baš tad su se vrata otvorila i – ko se iskrao?

*Sintija Pric.*

Smejale su se tome kasnije, kod Silvije, jedino su tamo mogle da budu u to vreme. Jesikina mama je bila luda, nije ni čudo što je Jesika postala takva kakva je, a kod nje kući bilo je toliko tiho da je jedva mogla da diše.

„Sintija Pric? Ozbiljno?!“

Jesika se smejala još jače nego inače, a Silviji su oči bile toliko krupne da se činilo kao da će joj ispasti iz glave.

„Kod psihologa?“

S rukavicama, naočarima za sunce i maramom vezanom oko glave, kao da je filmska zvezda iz starih vremena, koračala je u skupom, crvenom kaputu marni.

Hana se pravila da ništa ne primećuje, ali jasno je videla koliko se milijarderka postidela.

*Sintija Pric.*

*Supruga Henrija Prica.*

*Majka Aleksandra i Benjamina Prica.*

*Najuglednija porodica na ostrvu.*

„Eto vidiš“, rekla je Jesika. „Ni novac ne pomaže. Samo te čini nesrećnim.“

Klimale su glavom. Naravno, njihove porodice nisu imale mnogo novca i zbog toga im je maltene laknulo. Eto, čak i kad voziš ferari ili lamborgini, imaš bazen i konjušnicu punu rasnih konja, ipak postoje muke o kojima moraš da pričaš s psihologom.

I upravo je tad Jesika to rekla, snizila je glas i pozvala je da se približi, pa su sedele zbijene jedna uz drugu na ružičastom tepihu.

„Znam štošta o njima.“

Šapatom, ozbiljnog pogleda.